

Bojíte se vyrazit na Ukrajinu? Poradím Vám, zavřete oči a osedlejte dvojkolo!

Viktorie Valeeva

Léto je téměř u konce. Nastává čas se vrátit z dovolené a povykládat si s přáteli o tom, kdo co v létě zažil. Se zcela originálním příběhem, který jsem poslouchala doslova s otevřenými ústy, se letos svěřila Kamila Koncová z Prahy. Ačkoli Kamila od narození nevidí, nebrání jí to žít život plný barev. Je to zkušená cestovatelka. Má za sebou několik pobytů v západní Evropě. Jeden celý rok dokonce strávila v Portugalsku. Teď se sice připravuje na státní zkoušky ve španělštině, ale s potěšením si s námi zavzpomínala na nezapomenutelné 2 týdny letošního léta, během kterých dokázala na kole ušlapat téměř 1700 km, pokořit svou první horu a také se seznámit se zemí, kde jsou Češi – podle jejího názoru – velice dobře přijímáni:

Přála jsem si letos zajet někam na kole. Přes svého přítele jsem se dozvěděla o týmu nevidomých sportovců doprovázených trenéry, který každým rokem někam vyráží. Letos měli v plánu cestu na Ukrajinu a na paralympiádu do Londýna. Hledali formou inzerátu další zájemce do týmu. Jejich nabídka jet na Ukrajinu mě velmi zaujala, a tak jsem se k nim rozhodla přidat. Nebyla jsem moc natrénovaná, ale ostatní členové výpravy mě šetřili a chovali se ke mně velmi ohleduplně. Bylo nás celkem 9 cyklistů, z nichž 3 představovali nevidomí. Cestu na Ukrajinu jsme absolvovali na tandemech, což jsou kola pro dva lidi, kdy jeden vepředu řídí a šlape a druhý se za ním drží a taky šlape. Na cestách nás doprovázelo osobní auto s přívěsným vozíkem, které převáželo naše věci. Za ubytování jsme neplatili. Spávali jsme pod širým nebem, většinou uprostřed pole, kde nebylo moc lidí. Měli jsme s sebou pro případ také dva stany. Když hodně pršelo, tak jsme se schovali buď ve stanu, nebo v autě. Každý den jsme ujeli 120-150 km. A aby byla cesta zajímavější a vyhnuli jsme se horám, naplánovali jsme trasu přes Slovensko, Ukrajinu, Rumunsko a Moldavsko. Naše cesta skončila v ukrajinské Oděse.

Jak na vaši výpravu reagovali lidé v zemích, kterými jste projížděli?

Bylo to pro ně něco nového, vidět několik tandemových kol, jak jedou za sebou. Mysleli si, že se jede nějaký závod. Začali se proto sbíhat, pokřikovat, výskat a tleskat – jako naši velcí fanoušci. Oproti naší české kultuře byl jejich přístup daleko více pozitivní a bezprostřední. Malé děti se přidávaly za naši výpravu na svých vlastních kolech a snažily se nás předhánět. Většinou měly kola u sebe, ale když je náhodou neměly, tak pro ně rychle zaběhly. A když jsme se – nedej bože – někde zastavili, tak hned volaly domů, ať se jdou všichni na nás podívat. Lidé se nás také často ptali, jestli náhodou ta kola neprodáváme.

Jakou Ukrajinu jste měla možnost uvidět?

Projížděli jsme hlavně vesnicemi, kolem kterých se všude pásala zvířata. Maso je na Ukrajině drahé, a proto si ho musejí místní obyvatelé vypěstovat sami doma. Lidé byli velmi přátelští a pohostinní. Velice rádi se s turisty pobaví. Nedělá jim totiž problém se na chvíli zastavit, protože obvykle nikam nespěchají. Jednou jsme takhle čekali na kamarády, kteří se někde před Oděsou ztratili. Kolemjdoucí paní se nás nejprve zeptala, jestli něco neprodáváme. Za chvíli přišla znovu a rozdala nám ovoce. Řekla, že musíme být hodně utahaní a ať si vezmeme. Postupně za námi přišlo dalších pět lidí, kteří nám pořád něco dávali. Med, kozí mléko... Bylo nám trochu trapně, protože jsme měli vlastní zásoby a nic jsme od nikoho nežádali. Ale pochopili jsme, že si s námi spíše chtěli povykládat. Vyzvídali na nás, co tam děláme a na oplátku vyprávěli o svém životě. Místní lidé jsou navzdory jejich skromnému majetku velmi štedří. Když jsme například v Mukačevu nemohli sehnat chleba a zeptali jsme se jednoho pána, který ho nesl v ruce, kde bychom mohli chleba koupit, tak on nám ho prostě dal. Lidé jsou zkrátka takoví, rádi se s ostatními podělí.

Podařilo se Vám rozbít nějaké stereotypy či předsudky vůči východním zemím?

Bylo nám například řečeno, že se bez úplatku na Ukrajině ani neheme. A to si myslím, že není úplně pravda. Na nás byli místní lidé hodní. Stávalo se nám jen velmi zřídka, že bychom museli někomu něco dát.

Také jsem zaslechla, že se lidé v některých ukrajinských hospodách hodně perou. A to kvůli drobnostem, třeba kvůli tomu, jaká bude hrát hudba. Prý jsou tam lidé takoví, potřebují si

nějak vybit svůj temperament. Proto jsem se občas bála o naše kluky. Často se nám totiž stávalo, že se s námi lidé dávali do řeči. Jednou nám dokonce nějaký pan objednal v hospodě pivo. Nevěděli jsme proč a báli jsme se, aby to, že my jsme pivo nezaplatili, nevyvolalo nějaký nežádoucí konflikt. Krátce na to vyšlo najevo, že pán žil dlouhou dobu v Čechách a rád by se s námi pobavil. Ačkoli se stávalo, že se v této hospodě místní obyvatelé občas poprali – pokud bychom to vůbec definovali jako rvačku, ono to totiž vypadalo jako takové strkání – byla to ovšem výjimka. Nám nikdo nikde neublížil, a to ani náznakem.

Další stereotyp, který se mi myslím podařilo rozbít, byl ten, že se na Ukrajině hodně krade. Nám však nikdo nic neukradl. Celkově na nás Ukrajina udělala hodně dobrý dojem.

Jaký zážitek z vaší cesty ti nejvíce utkvěl v hlavě?

Kromě ježdění na kole jsme měli v plánu vyjít na horu Hoverlu, což je nejvyšší vrchol Ukrajiny, nepočítáme-li Krym. Hoverla měří 2061 metrů. Strašně jsem se na výstup těšila. Ještě nikdy jsem na žádnou horu nevylezla. Vyrazili jsme na Hoverlu velmi brzo ráno a na jejím vrcholu jsme byli – s vypětím všech sil – za 4 hodiny. Cesty byly hodně rozblácené, protože den před tím pršelo. Museli jsme proto jít ve dvojicích a používat bílé hole, které nám sloužily jednak jako „nordic walkingové“ hole, a jednak jako pomůcka k navigaci – ten, kdo šel vepředu, držel jeden konec hole a říkal, kde jsou kameny. Tím, jak bílou hůl natáčel, jsem věděla, kudy mám jít. Na vrcholu hory jsem se posadila do trávy a nechala se ovívat větrem. Vidomí účastníci naší výpravy mi vyprávěli, co kolem sebe vidí. V porovnání s nížinou to byl úplně jiný zážitek. Jiný vzduch, jiná příroda. A bylo tam takové ticho, které jsem ještě nikdy před tím nezažila.

Vaše výprava tedy stála za to?

Určitě ano. Byla to strašná změna. Po všech školních strastech bylo pro mě osvobozující zažít těchto nádherných čtrnáct dní. Člověk si úplně vyčistil hlavu tím, že jenom jede. Člověk řeší jen to, jestli ten den pojede nebo ne, a případně, kde se vyspí a co bude jíst. Fyzická únava vytlačí ostatní myšlenky. Taky se mi strašně líbilo projíždět regionem, který byl dříve součástí našeho státu. Rozhodně stálo za to navštívit Ivanem Olbrachtem tak proslavenou Koločavu, kde momentálně stojí i muzeum tohoto českého spisovatele.

Při projíždění Ukrajinou a dalšími státy jsem pociťovala naprostou svobodu. Pokud jsme nebyli zrovna na hranicích nebo u někoho na zahradě, tak bylo úplně jedno, kde jsme si lehli, kde jsme strávili noc, zkrátka co jsme kde dělali. V západní Evropě jsou všude hotely, všude je to hlídané a všude musíte za něco zaplatit.

Domnívám se, že pokud někdo chce navštívit zemi, kde mají Čechy opravdu rádi, tak by měl určitě zajet na Ukrajinu. 90 % lidí, se kterými jsme na Ukrajině promluvili, buď v Čechách byli osobně, nebo Čechy znají, popř. mají v Čechách některého z příbuzných. To jsem do té doby nikde jinde nezažila. Před tím jsem byla jenom v západní Evropě, kde Česko nikdo nezná, a všichni hádali: „No, to je někde v Rusku“? Přestože proti Rusku nic nemám, docela mě štvalo, že Českou republiku znají pouze jako zemi, která byla dříve pod vlivem sovětského impéria. Na Ukrajině toho o České republice naopak vědí hodně. Lidé znají spoustu měst, kulturních pamětihodností, českých jídel a nezapomenutelné české pivo. Čechů si váží a považují je za milé a vstřícné lidi, což mi pochopitelně dost lichotilo. Zkrátka řečeno, pokud chcete zavítat někam, kde Vás budou mít rádi, určitě zajed'te Ukrajinu. A rozhodně na kolech!